

Better Biomass Handreiking eigen verklaring – addendum met betrekking tot de Duitse afvalstoffenregelgeving

Versie 1.0 - november 2025

1. Inleiding

In juni 2025 heeft Better Biomass versie 1.0 gepubliceerd van de 'Handreiking eigen verklaring voor ontdoeners van afvalstoffen en residuen' (hierna: 'de handreiking'). In paragraaf 4.1 van de Handreiking staat gespecificeerd dat Better Biomass eisen in wet- en regelgeving voor afvalstoffen en residuen als gelijkwaardig kan erkennen, wanneer de wet- en regelgeving naleving van Better Biomass eisen met betrekking tot de eigen verklaring borgen. Voor inzamelaars die onder deze wet- en regelgeving vallen betekent dit dat zij geen eigen verklaringen van de leverende ontdoeners hoeft te ontvangen en te beheren, en dat de risicogebaseerde controle van de ontdoeners als onderdeel van het certificeringsproces van de inzamelaar over het algemeen niet vereist is.

In dit addendum wordt onderbouwd dat Better Biomass de Duitse regelgeving met betrekking tot registratie en melding van afvalstoffen als gelijkwaardig erkent (paragrafen 2 en 3).

Dit addendum dient altijd in samenhang te worden gelezen met de volledige Handreiking. Wanneer Better Biomass een nieuwe versie van de handreiking uitbrengt zal de inhoud van dit addendum daarin worden opgenomen.

2. Duitse wet- en regelgeving voor het registreren en melden van afvalstoffen

2.1 Achtergrond

De federale Duitse afvalregelgeving is vastgelegd in het 'Kreislaufwirtschaftsgesetz – KrWG' en in onderliggende verordeningen en besluiten ([lung.mv-regierung.de](https://www.lung.mv-regierung.de)). De KrWG regelt de omgang met afval, waaronder verplichtingen voor afvalproducenten en -inzamelaars, vergunning- en meldplichten voor transporteurs en handelaren, en het toezicht op de afvalketen.

'ASYS – Abfallüberwachungssystem' is het praktische IT-systeem waarmee overheden (en indirect bedrijven) de wettelijke verplichtingen uit het KrWG en de bijbehorende verordeningen nakomen. Het primaire doel van ASYS is het ondersteunen van de overheid bij het uitvoeren van de wettelijke verplichtingen rond afvalmonitoring (vervoer, verwerking, vergunningen, etc.).

ASYS borgt de traceerbaarheid van afvalstoffen door gestandaardiseerde elektronische begeleidingsdocumenten (eBS), digitale handtekeningen bij elke overdracht, en centrale opslag & validatie van alle gegevens (incl. Eural-codes, hoeveelheden, betrokken partijen). Daarmee ontstaat een ononderbroken digitale keten van de afvalbron tot de eindverwerker. In onderstaand kader is beschreven hoe registratie, traceerbaarheid en monitoring van afvalstromen middels ASYS plaatsvindt.

Wijze van registratie, tracering en monitoring van afvalstromen in ASYS

1. Registratie bij de bron

Zodra afval ontstaat bij een producent/inrichting, moet dat worden geregistreerd. De Eural-code (Europese afvalcatalogus), omschrijving, hoeveelheid, fysieke vorm (vast, vloeibaar, slib, etc.) en soms gevaarseigenschappen (H-codes) worden ingevoerd. Deze gegevens komen in een 'Begleitschein' (begeleidingsformulier) of een 'Entsorgungsnachweis' (afvalbewijs).

2. Elektronische begeleidingsformulieren

Elke verplaatsing van het afval krijgt een elektronisch begeleidingsformulier (eBS) dat door alle schakels in de keten wordt bevestigd (afvalproducent, transporteur en verwerker). Alle partijen gebruiken hierbij 'ZKS-Abfall' ('Zentrale Koordinierungsstelle') als landelijke 'postkamer' voor de elektronische gegevensuitwisseling. Deze elektronische handtekeningen zorgen dat het document juridisch bindend is.

3. Integratie van gegevens in ASYS

De gegevens uit de eBS worden automatisch in ASYS geladen. Voor elk afvaltransport zijn dus de kerngegevens beschikbaar:

- Producent (bedrijf, locatie, vergunningnummer)
- Afvaltype (Eural-code, gevaarseigenschappen)
- Hoeveelheid (tonnen, m³)
- Transporteur (vergunningplichtig volgens AbfAEV)
- Ontvanger/verwerker (erkend, met bewijs van verwerking)
- Datum en traject van het transport

4. Automatische controles en sluitende keten

ASYS voert validaties uit, bijvoorbeeld of de transporteur/ontvanger bevoegd is voor het type afval dat is geregistreerd, en of gerapporteerde hoeveelheden afval consistent zijn. Omdat alle schakels digitaal tekenen, ontstaat een gesloten keten van bewijsstukken

5. Rapportage en monitoring

Autoriteiten kunnen met ASYS per afvalstroom of per bedrijf analyses maken. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke eis in het 'Kreislaufwirtschaftsgesetz' (KrWG) om afvalstromen volledig te kunnen traceren.

Toezicht en handhaving

Het toezicht op afvalstromen en het toezicht op ASYS is in Duitsland verdeeld over verschillende bestuurslagen:

1. Het **Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz, nukleare Sicherheit und Verbraucherschutz (BMUV)** stelt de kaders en wetgeving vast (bv. Kreislaufwirtschaftsgesetz, Verordnungen). Het BMUV beheert ook de landelijke 'Zentrale Koordinierungsstelle Abfall (ZKS-Abfall)', de 'elektronische postkamer' waarmee bedrijven hun begeleidingsdocumenten (eBS/eANV) indienen.
2. De deelstaten (**Bundesländer**) zijn primair verantwoordelijk voor uitvoering en toezichtstaken. Elke deelstaat heeft een of meer bevoegde 'Landesbehörden' (bijvoorbeeld het 'Landesumweltamt' of 'Regierungspräsidium'), dat verantwoordelijk is voor:
 - Beoordeling en goedkeuring van 'Entsorgungsnachweise' (afvalbewijzen);
 - Vergunningverlening en toezicht op inzamelaars, transporteurs, verwerkers;
 - Controle op de juistheid van de registraties in ASYS.

Elk deelstaat beheert een eigen ASYS-database, die gekoppeld is aan ZKS-Abfall en de andere deelstaten.

3. Lokale bevoegde autoriteiten (**Untere Abfallbehörden**). Binnen de deelstaten kunnen taken zijn gedelegeerd aan 'Kreise' / 'kreisfreie Städte' of aan specifieke 'Regierungspräsidien', voor

toezicht op o.a. afvalregistraties door bedrijven en de naleving van de meld- en vergunningplicht.

4. Tenslotte wordt via GADSYS (**Gemeinsame Abfall-DV-Systeme der Länder**) door de deelstaten samengewerkt om het gebruik van ASYS landelijk te harmoniseren. Dit voorkomt dat bedrijven in elke deelstaat met een ander systeem moeten werken.

3. Toepassing voor de eigen verklaring eis

Better Biomass heeft na een analyse van het Duitse wettelijke systeem voor het registreren en melden van afvalstoffen geconcludeerd dat dit systeem borgt dat aan verschillende vereisten van Better Biomass wordt voldaan. Het zorgt met name voor:

- de traceerbaarheid van afval vanaf de ontdoener tot de inzamelaar van het afval;
- de correcte classificatie van de afvalstof conform EURAL codes;
- de correcte bepaling en documentatie van de afvalhoeveelheden.

Als de Better Biomass auditor tijdens de audit kan verifiëren dat de inzamelaar van afvalstoffen aan de wettelijke vereisten voldoet, hoeft de inzamelaar geen eigen verklaringen van de leverende ontdoeners te ontvangen en te beheren. Bovendien is een risicogebaseerde controle van de punten van oorsprong als onderdeel van het certificeringsproces van het inzamelpunt niet vereist. Dit geldt ongeacht de hoeveelheid afval die door het punt van oorsprong wordt gegenereerd.

Wanneer een auditor het vermoeden of bewijs heeft dat niet wordt voldaan aan de non-modificatie eis uit de RED is wél een controle van de punten van oorsprong noodzakelijk. Het niet voldoen aan de non-modificatie eis van de RED betekent dat niet-afvalstoffen bewust als afvalstoffen zijn geclassificeerd om daarmee aan minder duurzaamheidseisen te hoeven voldoen. De afvalregelgeving kent geen verbod op modificatie, waardoor op dit punt extra toezicht door de auditor noodzakelijk is.

In de auditrapportage dient de auditor aan te geven in hoeverre gebruik is gemaakt van het systeem van wettelijk verplichte afvalregistraties en -meldingen om aan de Better Biomass eisen voor afvalstoffen residuen (i.h.b. in relatie tot de eigen verklaring) te voldoen.

N.B. De wet- en regelgeving voor het registreren en melden van afvalstoffen borgt dat gegevens over afvalstoffen en ontdoeners correct worden geregistreerd. Hierop vindt toezicht en handhaving plaats door bovengenoemde Duitse overheidsinstanties. Wanneer deze overheidsinstanties constateren dat sprake is van fouten in de registratie en/of fraude zullen zij dit rapporteren en eventueel sancties opleggen aan de inzamelaar.

Het is ongewenst dat de Better Biomass auditor de toezichtsrol van deze overheidsinstanties 'over doet'. Uitgangspunt binnen Better Biomass is daarom dat toezicht op de wettelijke eisen plaats vindt door bovengenoemde overheidsinstanties, en dat de Better Biomass auditor nagaat of de overheidsinstanties structurele fouten en/of fraude in de registratie en meldingen hebben vastgesteld. Wanneer dat het geval is, wordt immers niet meer voldaan aan de eisen van Better Biomass. Wanneer de Better Biomass auditor constateert dat de toezichthoudende overheidsinstanties geen structurele fouten en/of fraude in de registratie van meldingen hebben vastgesteld kan hij ervan uitgaan dat op dit punt aan de Better Biomass eisen wordt voldaan. De Better Biomass auditor dient in zijn auditrapport toe te lichten wat de bevindingen van de toezichthoudende overheidsinstanties waren.

Concreet betekent bovenstaande dat de Better Biomass auditor geen controles bij ontdoeners hoeft uit te voeren, tenzij de auditor vermoedt dat niet afvalstoffen bewust als afvalstof zijn geclassificeerd (niet voldoen aan de 'non-modificatie eis' uit de RED). Wel moet de auditor inzage hebben in rapportages van de toezichthoudende overheidsinstanties die in het bezit zijn van de betreffende inzamelaar. Ook kan het zijn dat de Better Biomass auditor tijdens de audit toegang moet verkrijgen

tot de administratie van afvaltransportnummers en de meldingen. Afvalinzamelaars moeten deze toegang verlenen.